

Nej till kärnkraft i Valdemarsvik

Informationsmöte 17 maj 2026
Folkets hus, Valdemarsvik

Nej till kärnkraft i Valdemarkarsvik

Björn Horgby

Johnny Gliving

Karolina Isaksson

Björn Ingelgård

Varför bjuder vi in till möte?

- Kärnfull Next lämnade den 23 mars i en ansökan om regeringens godkännande om att få upprätta en kärnteknisk anläggning på Målma i Valdemarsvik.
- Ansökan avser 4-6 modulära kärnreaktorer, så kallade SMR ("Small Modular Reactor).
- SMR är samlingsnamn för olika reaktortyper vars enda gemensamma nämnare är att de har en eleffekt under 300 MW.
- SMR gör att det "låter litet", men med 4-6 reaktorer blir det ett **stort kärnkraftverk**.
- Föreningen *Nej till kärnkraft i Valdemarsvik* är partipolitiskt oberoende och tar inte ställning i kärnkraftfrågan nationellt.
- Vårt mål är att förhindra varje form av kärnkraftsetablering i Valdemarsvik med omnejd.

Carl Berglöf, regeringens nationella kärnkraftssamordnare.
Foto: Claudio Bresciani/TT

ÖSTGÖTSK KÄRNKRAFT

Små reaktorer tar stor plats: "Nästan lika stort som Forsmark"

Publicerad 25 mar · kl 20:49 · 1:09 min

Ny process för att besluta om tillstånd för ny kärnkraft

- Riksdagen har godkänt en ny lag som innebär att regeringen och berörda kommuner kan ta ställning i ett tidigare skede till förslag om nya kärntekniska anläggningar.
- Lagen börjar gälla den 17 juni.
- Den nya lagen gör det möjligt för regeringen att godkänna en kärnteknisk anläggning *om den dessförinnan har antagit en plan* för kärntekniska anläggningar som omfattar det område och de anläggningar som ansökan avser.
- *Genom planen prövas om det är förenligt med hushållningsreglerna i miljöbalken att uppföra en viss typ av kärnteknisk anläggning inom det område som planen avser.*
- *En plan får bara antas om någon ansökt om regeringens godkännande och den eller de kommuner som ligger inom de områden som ska omfattas av planen har tillstyrkt ansökan respektive planen. (prop. 2025/26:171)*

Den nya processen är riskfylld för kommunen

Den avgörande skillnaden – tidigarelagt kommunalt beslut

- Med den nya lagen framtvings kommunens ställningstagande i ett mycket tidigt skede.
- Betydligt tidigare än i den nu/tidigare gällande ordningen, där kommunen tar ställning först efter omfattande utredningar och fullständig miljökonsekvensbeskrivning.
- Det är det sökande företaget som har valt att tillämpa den nya processen i stället för den som har funnits sedan tidigare, och som också hade kunnat tillämpas i detta fall.

Konsekvenser för Valdemarsviks kommun

- Omfördelning av risk från sökande företaget till kommunen.
- Högriskbeslut eftersom kommunen i praktiken, om den tillstyrker planen i detta tidiga skede, troligen kommer ha svårt att stoppa processen senare.
- I praktiken blir det en omfördelning av inflytande från lokal nivå till statlig nivå.

Nej till kärnkraft i Valdemarkarsvik

Johnny Gliving

Reaktorsäkerhet

Kärnfull Next ansökan sid 16

Kärnfull säger att anläggningen fungerar "autonomt under en längre period" utan att säga hur lång denna period är?

Fakta enligt Hitachis egna anläggningsbeskrivning är:

- Endast autonomt, **självcirkulerande nödkylning av härden, i 7 dygn** för BWRX-300 sen måste "externt vatten" fyllas på manuellt i reaktorbassängen
- Annars börjar reaktorhärden överhettas och en härds smälta påbörjas!!
- **Vem** vill köra dit en stor tankbil med vatten och börja fylla?
- **Varför** skriver inte Kärnfull Next ut hela sanningen om vad passiva säkerhetssystem innebär i realiteten?

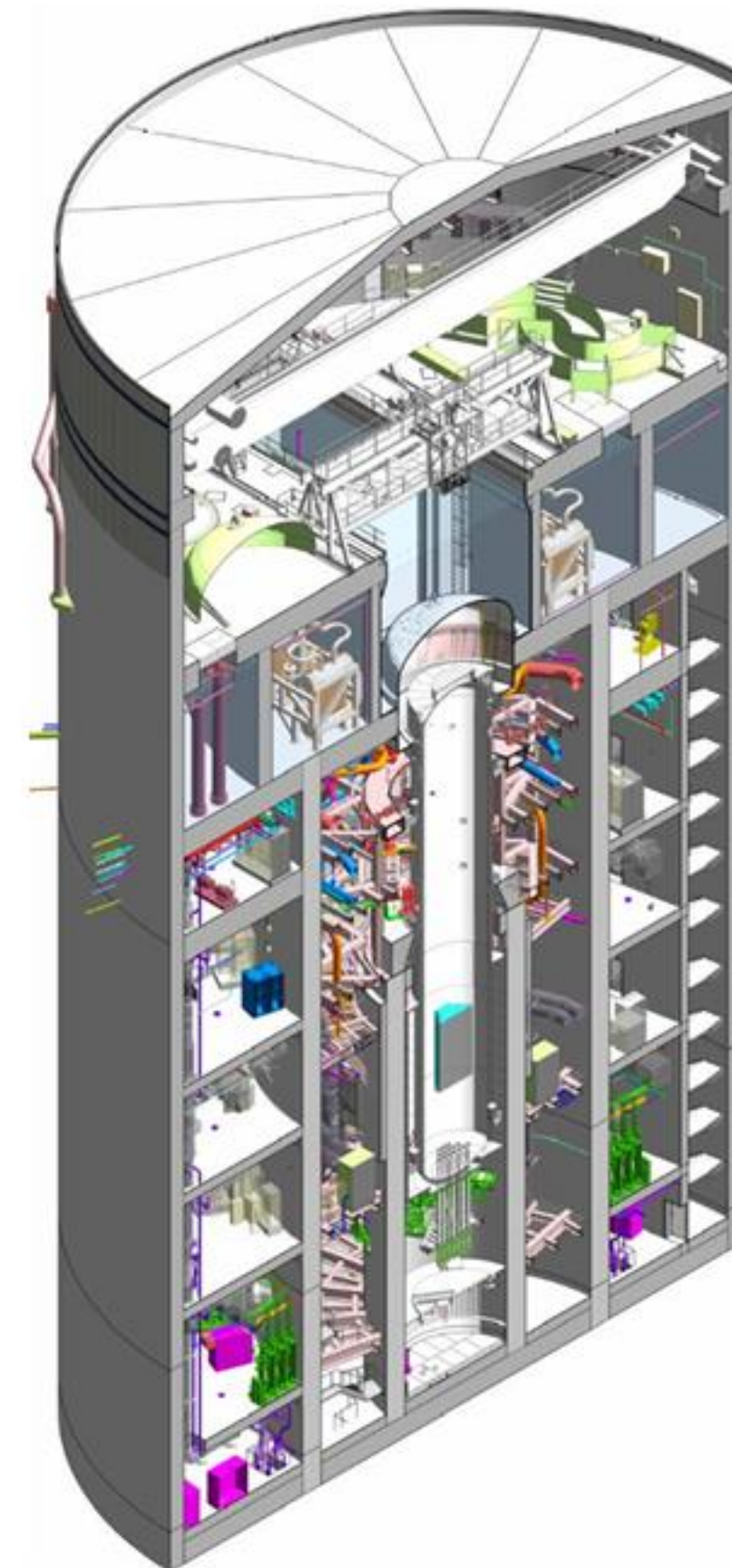

Figure 9-1: Reactor Building Showing ICS Pools

Transporter/hamn

Kärnfull Nexts ansökan sid 14 m.m.

- Man får räkna med en byggtid på minst 10 år

Jämförelse med Ringhals/Vattenfalls utredning där planeras för:

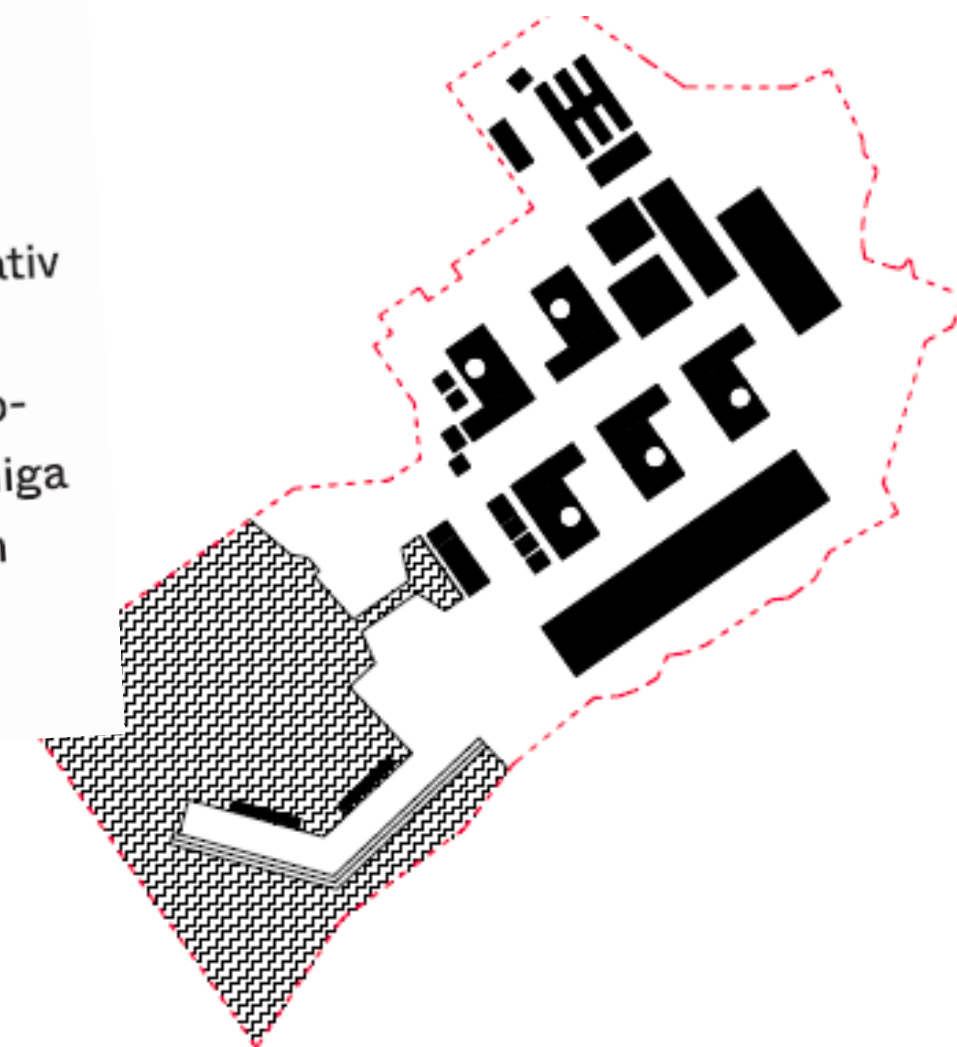
- **Tunga vägtransporter var 90:e sekund** under byggtiden
- Är det rimligt att ha dessa **förbi Vammarskolan?**
- **3 fartygstransporter per dygn**, 125m långa, anlöper hamnen under byggtiden
- **650 ton reaktortank**, refabmoduler, generatorer, transformatorer
- Årliga revisionsperioden för Målma ligger för 6 reaktorer mellan Maj-Sep, d v s högsäsong för turisttrafik i farleden
- Sigrid kommer och hämtar utbränt kärnbränsle alla 60 driftår, om "torrlagring i betongsarkofager" som ej används i Sverige, inte blir godkänd av SSM.
- Vi konstaterar att Vattenfall trots att det finns en befintlig hamn för fabriksområdet även bygger en egen ny hamn för sina nya reaktorer.
- Se Vattenfalls nya område för 5 st BWRX-300 bredvid.

Utdrag ur Hitachis beskrivning

11.0 SITE CONSIDERATIONS AND GRID INTEGRATION

For construction, the site needs a deep-water pier for barging or heavy haul routes for land transportation. The largest component transported to site is the RPV, which is approximately 27.4 m long and 4 m in diameter and weighs approximately 650 metric tons with RPV, self-propelled modularized transports, rigging, and cribbing.

Den ökade belastningen under byggnation kan vidare reduceras genom att de tyngsta och mest skrymmande komponenterna transporteras via sjötransport. Detta omfattar exempelvis reaktortryckkärl, generatorstatorer och större prefabricerade moduler. En RoRo-kaj vid det potentiella planområdet utreds därför som ett alternativ för bygglogistik. En sådan lösning skulle i huvudsak användas under uppförandefasen samt möjligen under årliga revisioner, vilket innebär att påverkan på båttrafik under drift bedöms bli begränsad.

Darlington Ontario Kanada

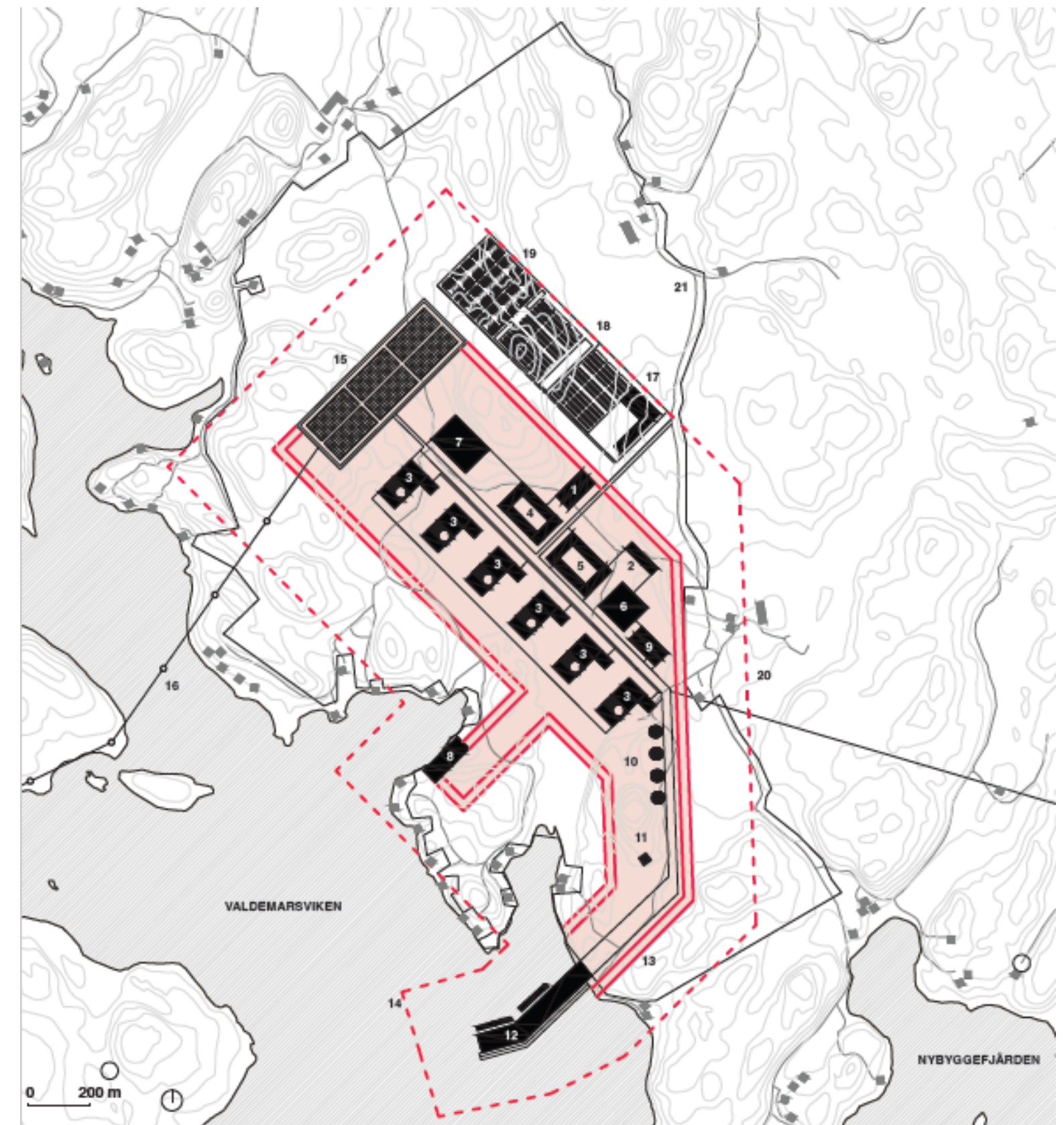
Bild och text är från
Energinyheter 7 Maj

Det så kallade Basemat-fundamentet väger omkring 953 ton och har en diameter på 37 meter. Konstruktionen ska bära upp både reaktorbyggnaden och inneslutningsstrukturen för den första av fyra planerade GE Hitachi BWRX-300-reaktorer vid anläggningen.

Målma, Lilla+Stora Syltvik

Realistisk fabrikslayout med skyddsområde

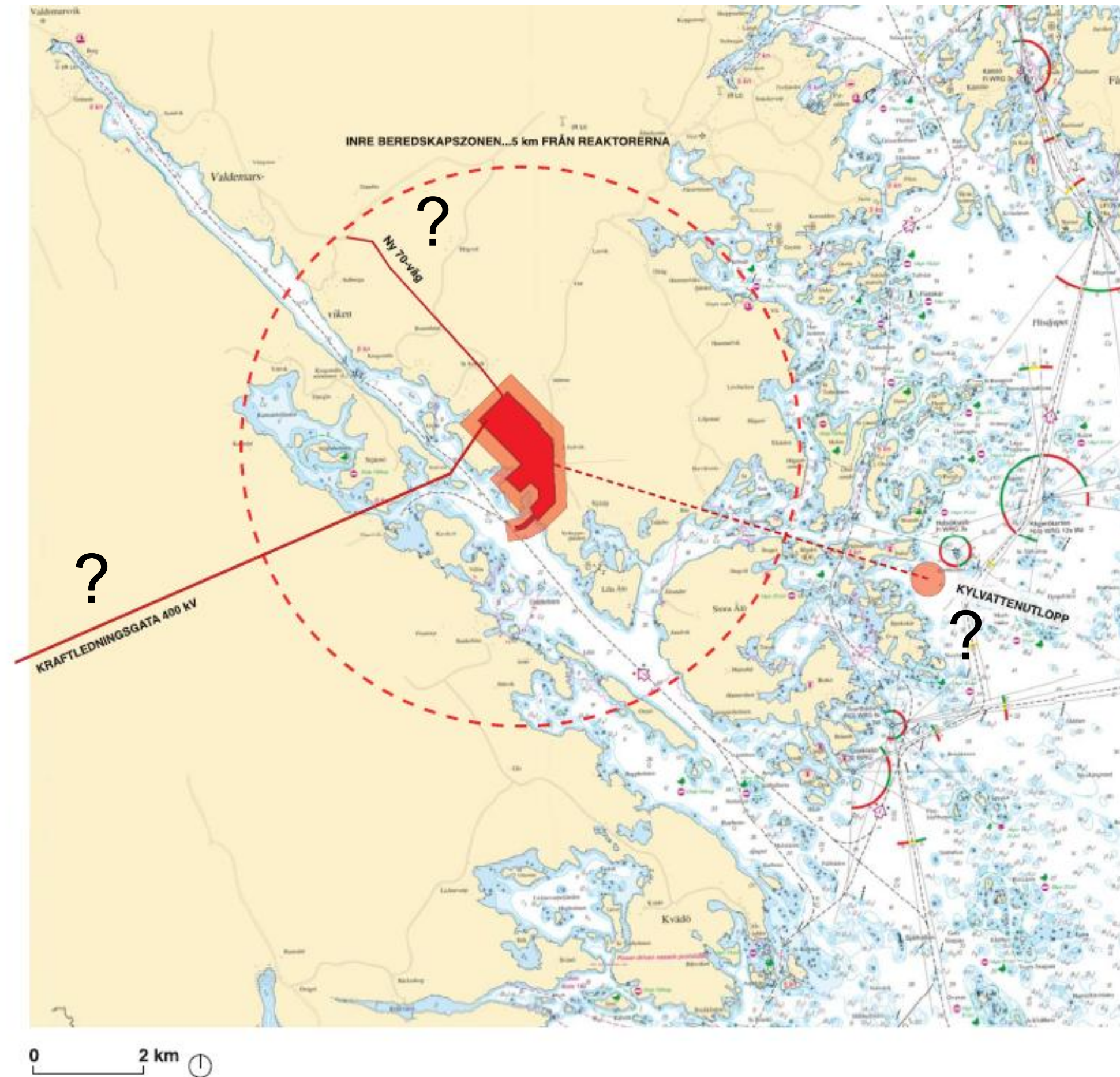
- För Valdemarsvik handlar det om traditionella kokvattenreaktorer, i princip samma teknik som de som byggdes i Sverige på 1970- och 1980-talet med 33% verkningsgrad.
- För denna typ av SMR/BWR- kärnkraftverk krävs samma omfattning av kylvattenbyggnader, vägar, ställverk, brandstation, nöddieslar, vattenreningsverk, industrihamn osv som för de befintliga kärnkraftverksanläggningar som redan finns i Sverige.
- Sedan kommer det till ett skyddsområde på ca.200m runt om det bevakade dubbelstaketet, visas med röda heldragna linjer, inklusive även kylvattenintag och hamnområdet. Röd streckad linje är skyddsområdet som blir fysiskt avspärrat för allmänheten, cirka 320ha.
- De fastigheter som ligger på Tappen blir helt instängda och hela området från Hagalund, Lilla Syltvik upp till Stora Syltvik samt ut till Valterssten och Skagshamn hamnar så nära industriområdet fysiskt att de skulle behöva lösas in.

1. CENTRALVAKT	8. KYLVATTENINLOPP	15. STÄLLVERK
2. VATTENRENINGSVERK	9. AVLOPPSRENINGSVERK	16. KRAFTLEDNING 400 KV
3. REAKTORER (6 ST)	10. OLJECISTERNER	17. BRANDKÅRSFÖRLÄGGNING
4. MATSAL OCH KONTOR	11. METEOROLOGIMAST	18. PARKERING
5. CENTRALVERKSTAD	12. PIR / INDUSTRIHAMN	19. BOSTÄDER/BARACKBY
6. RESERVKRAFTSDIESLAR	13. BEVAKAT DUBBELSTAKET	20. KYLVATTENTUNNELUTLOPP
7. LÅG- OCH MEDELAKTIVT AVFALL	14. SKYDDSOMRÅDE/TILLTRÄDE FÖRBJUDET	21. ASFALTERAD 70-VÅG

Översiktsbild

- Avståndet ut till öppet hav som kärnkraftverken är placerade i layouten blir cirka 8 km. En tydligt försämrad placering vid Målma jämfört med dagens svenska kärnkraftverk som ligger vid öppet hav!
- Kärnfull har vid ett möte med en del politiker i Valdemarsvik pekat ut området utanför Björkskär som lämpligt för utsläppet av 10°varmare vatten. Här krävs då även ett skyddsområde runt kylvattenutloppet med 200 meters radie runt om. Bedömd tunneldiameter på 9,0 meter i diameter för sträckan som är cirka 8km.
- Vid effekter som 1800MW, som matas ut på 400kV-nätet, behövs mer än en 400kV ledning. Svenska Kraftnät eftersträvar redundans så det blir sannolikt minst en till ledning som går norrut upp mot Gusum och vidare till Kimstad. Befintliga kärnkraftverk har 4 utgående ledningar.
- En BK4 väg krävs för de tunga transporterna som under byggtiden kommer var 90 sekund. Observera att i Ringhals redan finns viss infrastruktur som minskar deras behov av transporter till Ringhals-siten
- **Hamnen kommer att inkräkta på befintlig farled med omdragning som följd**

Miljöbedömningar

Kärnfull Next ansökan 5.3 och 5.4

- I ansökan tar Kärnfull Next endast upp "Yttre Valdemarsviken" som central för miljöbedömningen!
- Varför tar man inte med den **inre** delen av Valdemarsviken!? Det är denna del som påverkas mest av kylvatteninloppets placering endast 2km från fjordens tröskels placering vid Krogsmålaströmmen.
- Ett krav är därför att hela Inre Valdemarsviken, som är 8 km lång, utreds i ett väldigt tidigt skede av ansökningsprocessen. Risken är stor att den får minskad syre och salthalt då den i princip stängs av när 90.000 liter per sekund dras in i kylvatteninloppet (motsvarar Motala ströms utlopp i Bråviken).
- I värsta fall blir Inre Valdemarsviken en sötvattenresorvoar då tillrinning endast är via bäckar/åar och det kommunala reningsverket.
- **Detta är en showstopper för hela projektet. Det behöver göras en strömningsanalys av HELA Valdemarsviken innan Länsstyrelsen kan göra sin Strategiska MiljöBedömning (SMB) och kommunen kan ta ställning.**

hanterbara, men kräver fortsatt utredning. Den centrala frågan är kylvattenhanteringsens förhållande till Yttre Valdemarsviken och angränsande Natura 2000-områden. Sökanden har identifierat

Fjordens tröskel

Mekaniska kyltorn

Kärnfull Next ansökan sid 10

- Att man överhuvudtaget tar upp kyltorn i ansökan visar att platsen är fel vald eftersom de kräver sötvatten!
- Rent generellt är kyltorn en både sämre och dyrare teknisk lösning än genomströmningskylning med havsvatten.
- Kärnfull Next har själva i tidigare artiklar sagt att behovet av vatten då reduceras med 80-90% (tex NT 2025-03-04), dvs till 9-18 kubikmeter per sekund så varifrån kommer de 2-5% som nu anges i ansökan? Referens **ska** därför anges i en ansökan och kontrolleras när det skiljer så pass mycket i procenttal mot de kyltorn som finns i drift idag.
- De kyltorn som finns i Europa som används till kärnkraftverk eller kol/oljekraftverk ligger vid de stora floderna såsom Rhen, Donau, Loire osv eftersom de bara kan använda sötvatten.

Mekaniska kyltorn sötvattenvariant

- Om man ändå ansätter Kärnfulls siffra på 5% "sötvattenförbrukning", skulle det innebära en förbrukning av 4,5 m³/s.
- För att förstå omfattningen av vilka mängder vatten det handlar om, motsvarar 4,5 kubikmeter vatten per sekund förbrukningen av färskvatten för över 2,5 miljoner svenskar. Skulle kylning av ett kärnkraftverk vara en rimlig användning av sådana mängder färskvatten?
- Den största sötvattentäkten i kommunen utgörs av sjön Yxningen. Den har en volym på ca. 745 miljoner kubikmeter. 4,5 kubikmeter vatten per sekund blir ca. 140 miljoner kubikmeter per år. **Yxningen skulle alltså tömmas på knappt sex år** om man stänger igen utflödet, Gusumsån, som är den huvudsakliga avrinningen från Yxningen

Mekaniska kyltorn saltvattenvariant

- Om man skulle använda Östersjövatten i kyltorn orsakar saltet (5 promille salthalt) korrosion och miljöskador, sprids till växtlighet och grundvatten.
- Om man ändå använder Kärnfulls siffra på 5% flöde jämfört med genomströmningsskylning, så blir mängden salt man sprider ut: $90.000\text{kg} \times 0,005 \times 0,05 \times 3600 \times 24 = 1944000\text{kg}$ dvs **1944 ton salt per dygn**
- Kärnfull nämner även t.o.m. i sin ansökan att kyltorn ska användas när " det är känsliga recipientförhållanden", dvs när förhållandena i Valdemarsviken ej klarar av havsvattenkylflödet 90 kubikmeter per sekund, dvs de är osäkra på det normala kylsättet med havsvatten, **vad beror denna osäkerhet på?**
- Kärnfull har nu på sitt första infomöte i Folkets Hus Valdemarsvik nämnt en firma från USA som kan leverera kyltorn för "bräckt vatten" SPX Technologies. Deras största varianter är för Datacenter och då några enstaka MW i storlek.
- **På Målma med 6 reaktorer ska cirka 3400MW kylas bort, dvs det skulle behövas flera hundra sådana kyltorn**

Mekaniska kyltorn för saltvatten forts.

Circulating Guidelines

Constituent	Units	Value	Contributes to
pH		6.0 – 9.2	Scale and Corrosion
Conductivity	µS/cm	< 3,300	Scale and Corrosion
TDS	ppm	< 2,050	Scale and Corrosion
M-Alkalinity	ppm as CaCO ₃	0 - 600	Scale
Calcium Hardness	ppm as CaCO ₃	0 - 750	Scale and Corrosion
Chlorides	ppm as Cl	0 – 300	Corrosion
Sulfates	ppm as SO ₄	0 – 250	Scale
Silica	ppm as SiO ₂	0 - 150	Scale
Iron	ppm as Fe	0 – 1	Scale
Manganese	ppm as Mn	0 – 0.1	Scale
(SiO ₂) x (Mg)	ppm	< 8400	Scale
TSS	ppm	0 - 25	Fouling

Figure 9: Example of adiabatic water quality guidelines – Reference SPX/Marley

- För att få fram den totala salthalten multipliceras kloridhalten med faktorn 1,8066.
- 300 ppm x 1,8066 = 542 ppm total salthalt
- I promille blir 542 ppm = 0,54 ‰ (promille) salthalt.
- **Så SPX gränsvärde på salthalt 0,54 promille är 10 ggr lägre än vad vi har här i Östersjön, 5 promille!!**
- Jämförelse med gränsvärden generellt i Sverige
- 300 ppm klorid är ett intressant värde, särskilt om det gäller vattenkvalitet se Svenska regler:

Dricksvatten	< 100 ppm
Dricksvatten (Gräns)	300 ppm

Utdrag ur ETC reportage 260508

Enligt honom kan kyltorn användas även med Östersjöns bräckta saltvatten.

– Det finns mekaniska kyltorn på termiska kraftverk i USA som använder sig av vatten med liknande egenskaper som det i Östersjön, säger Christian Sjölander.

Men han kan inte ge något specifikt exempel och säger att uppgifterna omfattas av NDA (sekretessavtal, reds anm.).

- Kärnfulls VD Sjölander hänvisar till sekretess om kyltorn för saltvatten men hur ska då Länstyrelse och speciellt Valdemarsviks kommunfullmäktige kunna ta ställning till dess ansökan!?
- Enligt dessa förtydliganden fungerar varken kyltorn för sötvatten eller "bräckt vatten" som en teknisk lösning på Målma.
- **Kyltorn fungerar endast vid floder med stort sötvattenflöde liknande Motala ström i Sverige så Kärnfulls ansökan är både felaktig och vilseledande på denna punkt.**

Nej till kärnkraft i Valdemarkarsvik

Björn Ingelgård

Olämplig plats

- Miljöstörande verksamhet ska lokaliseras till mest lämpliga plats med bästa teknik
- Ingen lokaliseringsutredning redovisas i ansökan
- Geografin och känsliga natur-och kulturmiljöer såväl som avsaknaden av viktig infrastruktur talar tydligt emot platsens lämplighet
- Ansökan besvarar inte den helt avgörande frågan:

Varför är Målma vid den smala Valdemarsviken, i direkt anslutning till en av Sveriges vackraste och mest känsliga skärgårdsmiljöer, den mest lämpade platsen i Sverige för ett stort kärnkraftverk?

- Den utredning från 1970-talet som hänvisas till pekade redan då ut andra platser som mer lämpade

Ekonomiska konsekvenser?

- Målas upp som stor ekonomisk fördel för kommunen, men bilden av effekter på kommunal ekonomi kan ifrågasättas.
- De ekonomiska konsekvenserna är betydligt mer komplexa än hur det ofta beskrivs i debatten
 - Antaganden
 - Aspekter som bortses ifrån
 - Stor osäkerhet – Hög risk
- Vår uppgift:
 - Granska
 - Lyfta fram felaktigheter, aspekter som bortses ifrån, på annat sätt anmärkningsvärt
- Några exempel

Indirekta jobb

- "Multiplikator": Antal ytterligare jobb i **kommunen** för varje jobb på anläggningen
 - Ca 4.4 enligt Knxt (dvs mer än 80 % av utlovade jobb)
 - Rimligt?
- Baseras enligt ansökan på: *"Fortums studie om sysselsättningseffekter av kärnkraft från 2016"* samt *"diverse internationella studier och egna beräkningar"*
- "Kartläggning av kärnkraftsbranschen i Sverige"*
 - Avser effekter på svensk ekonomi – inte på en kommun
 - Betydligt lägre effekt
 - Beaktar inte ekonomiska logiken med modulära reaktorer
- Exempel på akademisk forskning**
 - Tillfällig ekonomisk stimulans – temporärt involverade byggföretag
 - Påverkan på och spridning till andra sektorer begränsad
 - Med modulära reaktorer kan effekt bli än mindre lokalt

* Halvarsson & Halvarson (2016)

** Local labor market effects of nuclear power plants (2026)

Kommunens attraktivitet hotas

- Besöksnäringens betydelse och stora potential lyfts särskilt fram i Valdemarsviks kommuns etableringsstrategi från 2025. Kommunen ser stora möjligheter och de kustnära områdenas betydelse betonas. Upp till så mycket som ca 600 personer bedöms sysselsatta inom besöksnäringen.
- Hur skulle besöksnäringen påverkas, tex under byggtiden på 10+ år?
- Hur skulle kommunens varumärke påverkas av ett stort kärnkraftverk?

Valdemarsvik är Sveriges husbilsvänligaste kommun

Lyssna Skriv ut

www.valdemarsvik.se, 15 maj

nejtillkarnkraftivaldemarsvik.se

Valt perspektiv utelämnar avgörande aspekter

Kommunalt utjämningsystem

- *"...det system som har störst påverkan på hur kommunernas intäkter och kostnader påverkas av ändrat invånarantal är det kommunalekonomiska utjämningsystemet" (SKR*)*
- *"Det är inte möjligt att säga att en befolkningsökning per automatik är lönsam..." (SKR*)*

Vilka kostnader skulle drabba kommunen?

- Här måste man beakta såväl kostnader specifikt kopplat till eventuell etablering som kostnader som följer av inflyttning

* Marginalintäkter vid befolkningsförändring (2023)

Jämförelse med Östhammar

- I Östhammar gjordes i höstas en studie av kommunalekonomiska effekter av eventuell etablering av kärnkraft.
- "Multiplikator" uppskattad till 0.13 – jfr med 4.4 som används i ansökan
- Den ekonomiska effekten på Östhammar från de kort- och långsiktiga effekterna bedömdes sammantaget vara plus minus noll.
- Behovet av kommunala investeringar i ett tidigt skede skulle skapa risker som kommunen inte får täckning för.
- Slutsatsen från analysen var att Östhammars kommun saknar kommunalekonomiska incitament för etablering av ny kärnkraft i kommunen samtidigt som det finns flera kommunalekonomiska risker. Samt att stora delar av de ekonomiska vinsterna tillfaller andra aktörer än värdkommunen.
- Konventionella reaktorer – ej modulära.

Slutsatser

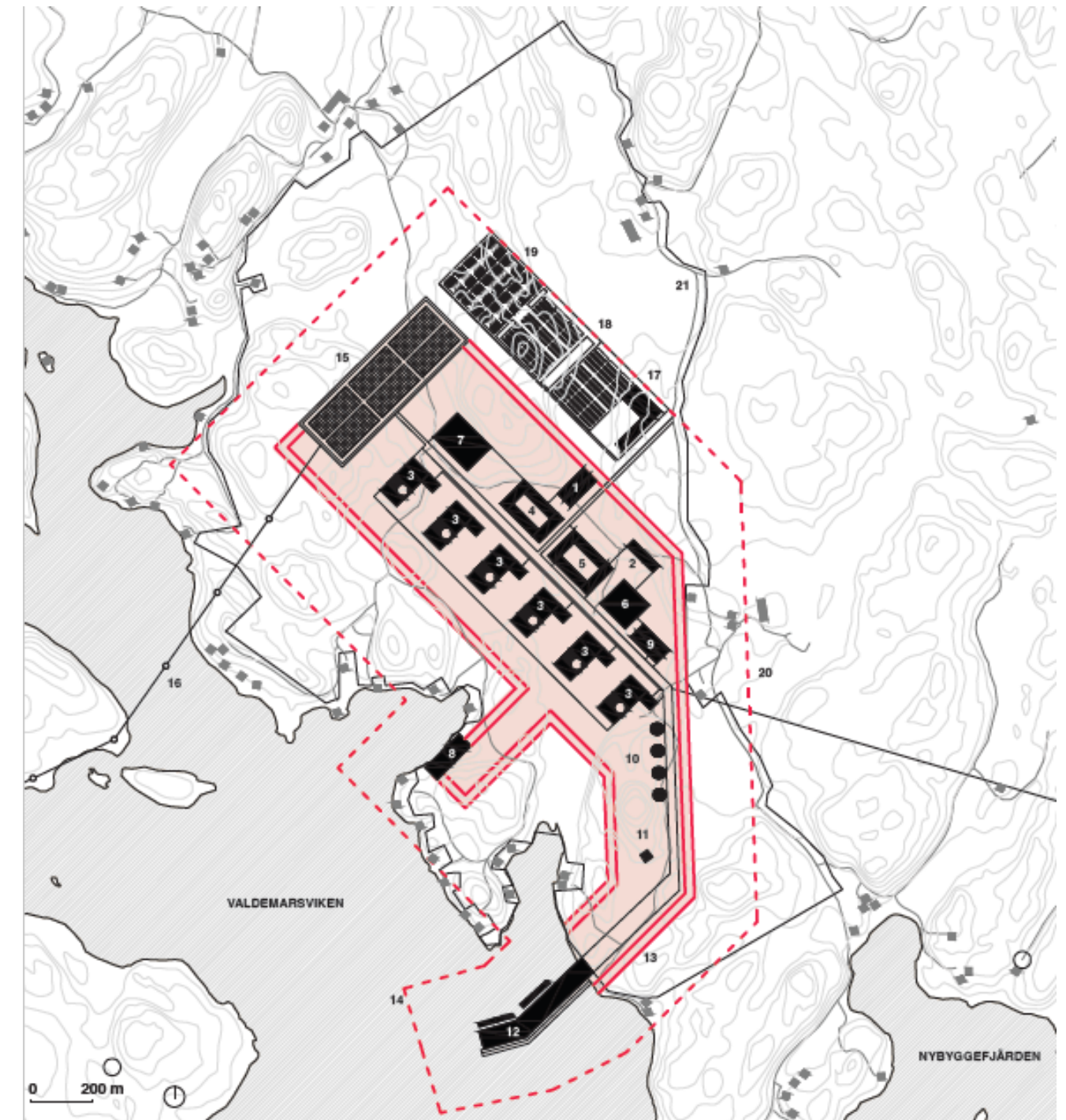
- Ansökan överskattar lokala sysselsättningseffekter.
- Valt perspektiv på kommunens ekonomi bortser ifrån avgörande aspekter.
- Kommunen skulle utsättas för stora risker.
- En kärnkraftsetablering medför ekonomiska effekter men de stora ekonomiska nyttorna hamnar typiskt sett någon annanstans. Priset, inte minst i form av miljöpåverkan och risker för kommunens ekonomi får bäras fullt ut lokalt!

Foto: Hannes Carlsson/arkiv

Sammanfattning

- Ny tillståndsprövningsprocess riskfylld för kommunen.
- Ett stort kärnkraftverk.
- Kylsystem medför stora miljökonsekvenser.
- Industrihamn en förutsättning.
- 400 kV kraftledningsgator genom kommunen.
- Byggtiden ger stora konsekvenser för kommunen.
- Omfattande miljökonsekvenser och miljörelaterade risker.
- Minskad attraktivitet.
- Kommunal ekonomi - missvisande och stora risker.
- Den föreslagna platsen är olämplig.
- **Ansökan bör avslås och tillstyrkande inte ges.**

1. CENTRALVAKT	8. KYLVATTENINLOPP	15. STÄLLVERK
2. VATTENRENINGSVERK	9. AVLOPPSRENINGSVERK	16. KRAFTLEDNING 400 KV
3. REAKTORER (6 ST)	10. OLJECISTERNER	17. BRANDKÅRSFÖRLÄGGNING
4. MATSAL OCH KONTOR	11. METEOROLOGIMAST	18. PARKERING
5. CENTRALVERKSTAD	12. PIR / INDUSTRIHAMN	19. BOSTÄDER/BARACKBY
6. RESERVKRAFTSDIESLAR	13. BEVAKAT DUBBELSTAKET	20. KYLVATTENTUNNELUTLOPP
7. LÅG- OCH MEDELAKTIVT AVFALL	14. SKYDDSSOMRÅDE/TILLTRÄDE FÖRBJUDET	21. ASFALTERAD 70-VÄG

Vad kan jag göra?

- Besök vår hemsida och bli medlem i föreningen (www.nejtillkarnkraftivaldemarsvik.se)
- Skriv under namninsamlingen: ([Nej till kärnkraft i Valdemarsvik - Skrivunder.com](http://Nej_till_karnkraft_i_Valdemarsvik_-_Skrivunder.com))
- Gå med i Facebook-gruppen "Nej till kärnkraft i Valdemarsvik"
- Gör inlägg, dela och kommentera på sociala medier
- Donera gärna!
- Prata med grannar, arbetskamrater, vänner och bekanta
- Skriv insändare – du kan vara anonym
- Kontakta lokalpolitiker
(kontaktuppgifter: <https://valdemarsvik.tromanpublik.se/>)
- **Gör din röst hörd – innan det är för sent!**

